

Jaarverslag Rekenkamercommissie gemeente Renkum 2006

Inhoudsopgave

	pag.
1. Organisatie	2
- samenstelling	2
- werkwijze	2
- evaluatie werkzaamheden 2006	2
- onderzoeksjaarplan 2006	3
- vergaderingen / bijeenkomsten	3
- ambtelijke ondersteuning	4
- vergoeding externe leden	4
2. Onderzoeken en andere activiteiten	5
- de selectie van mogelijk interessante onderzoeksonderwerpen	5
- de onderzoeken 2006	5
* personele bezetting / inhuur externen	5
* lessen uit het verleden	6
* doelstellingen en maatschappelijke effecten: evaluatie collegeprogramma	6
3. Publiciteit, communicatie	8
- eigen beeldmerk	8
- website	8
- publiciteit	8
- communicatie	8
- gesprek met rekeningcommissie, accountant, concerncontroller en auditor	8
4. Financiën	9
- budget	9
- uitgaven	9

1. Organisatie

Samenstelling (werving en selectie leden Rekenkamercommissie)

De gemeenteraad van Renkum heeft op 29 juni 2005 in zijn raadsvergadering de Rekenkamercommissie ingesteld. Er is bewust gekozen voor een Rekenkamercommissie met de mogelijkheid raadsleden zitting te laten hebben om zo voeling met de gemeenteraad te waarborgen. Er is tevens bewust voor gekozen om de Rekenkamercommissie in meerderheid te laten bestaan uit externe leden en om een externe voorzitter te benoemen.

Op 28 september 2005 heeft de raad uit zijn midden twee raadsleden benoemd tot lid van de Rekenkamercommissie met als opdracht de voorbereidingen om te komen tot het instellen van een Rekenkamercommissie ter hand te nemen. Wettelijk waren gemeenten verplicht om per 1 januari 2006 een Rekenkamerfunctie te hebben ingericht. De twee raadsleden werden ondersteund door de griffie.

Eind 2005 is de sollicitatieprocedure gevoerd. Ruim 50 personen reageerden op de advertentie in de Veluwepost en het Arnhems Dagblad. In de raadsvergadering van 21 december 2005 zijn de drie externe leden, onder wie de voorzitter, benoemd.

In april 2006 is de samenstelling van de Rekenkamercommissie voor de raadsperiode 2006-2010 definitief vastgesteld met de benoeming van twee nieuwe leden door en vanuit de nieuwe raad. Van de Rekenkamercommissie van de gemeente Renkum zijn de volgende personen lid:

- dhr. F. W. van Aggelen (voorzitter);
- dhr. J. H. Woldring (vice voorzitter);
- mw. J. C. M. de Boer-Bijl (lid);
- dhr. T. T. M. G. Erkens (raadslid);
- dhr. A. J. Leeuwis (raadslid).

Werkwijze

De raad heeft in zijn vergadering van 28 september 2005 de Verordening Rekenkamercommissie gemeente Renkum vastgesteld, waarin de kaders voor de samenstelling en het functioneren zijn aangegeven. De Rekenkamercommissie heeft vervolgens in zijn vergadering van 21 februari 2006 een Reglement van orde met een onderzoeksprotocol vastgesteld, waarin is opgenomen hoe de commissie verder invulling geeft aan haar taken.

Het is ter kennisname aan de raad voorgelegd in de raadsvergadering van 16 maart 2006. In die vergadering heeft de raad tevens de nieuwe Verordening Rekenkamercommissie gemeente Renkum (2006) vastgesteld.

Evaluatie werkzaamheden 2006

Een evaluatie van de werkzaamheden over het jaar 2006 is gepland halverwege 2007. Het ambtelijk secretariaat van de Rekenkamercommissie zal deze evaluatie voorbereiden. Onderwerpen voor de evaluatie zijn:

- samenstelling
- werkwijze
- verordening
- reglement en onderzoeksprotocol
- onderzoeksonderwerpen
- onderzoeken
- communicatie
- financiën
- ambtelijk secretariaat.

Onderzoeksjaarplan 2006

Het jaarplan voor 2006 is op 24 juli 2006 aan de raad aangeboden. Het onderzoeksjaarplan 2007 wordt tegelijk met het jaarverslag 2006 in januari 2007 aan de raad aangeboden.

- Totstandkoming onderzoeksplan

In het onderzoeksprotocol van de Rekenkamercommissie staat de totstandkoming van het onderzoeksprogramma beschreven. O.a. wordt daarin de mogelijkheid beschreven dat de raad de Rekenkamercommissie kan verzoeken bepaalde onderwerpen nader te onderzoeken. Om voortvarend aan de slag te kunnen gaan, is ervoor gekozen bij dit onderzoeksplan gedeeltelijk af te wijken van de hiervoor beschreven procedure. De Rekenkamer is eind 2005 van start gegaan en heeft zich in de eerste fase vooral bezig gehouden met het opstellen van de verordening en het reglement met het onderzoeksprotocol, introductieronde organisatie, rondrit door de gemeenten en het inlezen door middel van aangeleverde stukken. Verder was pas in april 2006 bekend wie van de raadsleden definitief tot lid van de Rekenkamercommissie was benoemd, dit in verband met de raadsverkiezingen van 7 maart 2006.

Het streven van de Rekenkamercommissie zal het komende jaar eveneens gericht zijn op het verkrijgen van meer bekendheid bij de inwoners van de gemeente.

- Uitvoering programma

De Rekenkamercommissie wil met de uitvoering van het onderzoeksprogramma invulling geven aan haar taken. Taken die vooral zijn gericht op het verbeteren van het gemeentelijk handelen, in het bijzonder gericht op de doelgerichtheid en doelmatigheid van de gemeentelijke organisatie. Verder wil de Rekenkamercommissie bijdragen aan het versterken van de rol van de raad en de publieke verantwoording van de raad vergroten.

Vergaderingen / bijeenkomsten

De Rekenkamercommissie kwam 9 maal bijeen in 2006 in een reguliere vergadering, en wel op 21 februari, 28 maart, 11 mei, 23 mei, 8 juni, 6 juli, 12 oktober, 9 november en 14 december.

De voorzitter heeft een overleg gehad met de gemeentesecretaris op 27 februari 2006. Alle externe leden van de Rekenkamercommissie hebben in februari 2006 kennismakingsgesprekken gevoerd met de toenmalige vijf collegeleden.

Op 14 september 2006 vond het afstemmingsoverleg plaats met de rekeningcommissie, de accountant, de concerncontroller en de auditor.

Daarnaast hebben de leden in het kader van het doen van onderzoek of anderszins diverse overleggen bijgewoond. In het kader van het aanvullend onderzoek Benchmark Personeel zijn er gesprekken gevoerd met de waarnemend gemeentesecretaris en concerncontroller, met de afdelingsmanagers Publiekszaken, Welzijn en Service, met de teamleider P&O, met een medewerker Financieel Beleid en is bij het Management Overleg de schriftelijke enquête tevoren toegelicht. In het kader van het meedoen aan de landelijke Benchmark over het SMART formuleren van Coalitieakkoord/Kadernota zijn er enkele gesprekken gevoerd met de onderzoeker van De Lokale Rekenkamer.

Ter voorbereiding van de onderzoeken in 2007 zijn er oriënterende gesprekken gevoerd met de afdelingsmanager Welzijn over Subsidies en WWB, en met enkele raadsleden, de portefeuillehouder, de afdelingsmanager Wijkbeheer en medewerkers van Alterra over Afkoppelen Hemelwater.

De gehele Rekenkamercommissie heeft de dag van de Lokale Rekenkamer te Utrecht bijgewoond op 7 oktober 2006.

Ambtelijke ondersteuning

De ondersteuning van de Rekenkamercommissie is verzorgd door de griffie. De raad heeft de griffier benoemd tot ambtelijk secretaris en de plv. griffier tot plv. ambtelijk secretaris. Hiervoor was 0,2 fte beschikbaar, hetgeen neerkomt op 1 dag per week. Hiervoor was geen tijd beschikbaar gesteld door de raad. De griffie heeft in 2006 derhalve structureel overgewerkt. Dientengevolge heeft de raad najaar 2006 besloten tot een urenuitbreiding van 4 uur per week voor zowel de secretaris van de Rekenkamercommissie als voor diens plaatsvervanger, en wel met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2006 en tot 1 januari 2008.

Vergoedingen externe Rekenkamercommissieleden

De vergoeding van de externe leden is van een vergadervergoeding omgezet, met goedkeuring van de gemeenteraad (vergadering d.d. 29 november 2006), tot een vaste vergadervergoeding en een urenvergoeding voor wat betreft onderzoekswerkzaamheden. Deze vergoeding is gebaseerd op de vergoedingen van andere commissies die werkzaam zijn voor de gemeente Renkum en vastgelegd in de Verordening vergoedingen raads- en commissieleden 2006. Daarnaast hebben de externe leden recht op een kilometervergoeding, eveneens op basis van genoemde verordening.

2. Onderzoeken 2006

De wijze waarop de Rekenkamercommissie komt tot de keuze van een onderzoek staat beschreven onder het kopje *totstandkoming onderzoeksplan*.

Selectie van potentieel interessante onderzoeksonderwerpen.

De rekenkamercommissieleden hebben individueel via deskresearch onderwerpen geïnventariseerd. Hierbij is dankbaar gebruik gemaakt van de informatie van andere gemeenten. Ook wat betreft de opzet van het onderzoeksprogramma is gebruik gemaakt van de ervaringen van andere gemeenten.

Immers de leden van de Rekenkamercommissie kunnen, in de korte tijd sinds de installatie, (nog) niet goed op de hoogte zijn van de bestuurlijke vraagstukken van de gemeente Renkum. Evenmin kennen zij de raad, het college van B&W, en de bestuurscultuur, dan wel meer algemeen de gemeente Renkum.

Opvallend is overigens dat uit de deskresearch is gebleken dat er in Nederland door de Rekenkamercommissies veelal dezelfde soort onderzoeken worden opgepakt.

Genoemd kunnen worden:

- aanvragen bouwvergunningen
- bestemmingsplannen
- subsidiebeleid
- inhuur externen
- grondbeleid.

De Rekenkamercommissie heeft zich wel, waar dit mogelijk was, bij de selectie laten leiden door suggesties van andere partijen. Zoals hiervoor vermeld, hebben de externe leden een introductieronde gehad met de gemeentesecretaris, de directeur en de concerncontroller, de wethouders, de burgemeester en de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de interne audits (op grond van art 213a Gemeentewet / financiële verordening).

In de vergadering van 11 mei 2006 heeft de Rekenkamercommissie gebrainstormd over de geïnventariseerde onderwerpen. De eerste uitkomst hiervan is de longlist die in hoofdstuk 3 staat opgesomd. Op 23 mei 2006 heeft nog een gesprek plaatsgevonden met de concerncontroller over de haalbaarheid van de onderzoeken in relatie tot datgene wat er door de organisatie moet worden aangeleverd. Op 8 juni heeft de Rekenkamercommissie het onderzoeksplan in concept vastgesteld. In deze vergadering is ook bepaald hoe de onderzoeken kunnen worden uitgevoerd en hoe de werkzaamheden worden verdeeld.

Onderzoeken in 2006

De Rekenkamercommissie heeft haar keuze voor het onderzoeksprogramma 2006 gebaseerd op de in het protocol vastgestelde randvoorwaarden en weging van vastgestelde criteria.

De Rekenkamercommissie heeft er dit startjaar voor gekozen te beginnen met minder omvangrijke onderzoeken en onderzoeken die tegen geringe kosten en met weinig menskracht kunnen worden uitgevoerd. De volgende onderwerpen zijn daarom vastgesteld voor het onderzoeksprogramma 2006.

De personele bezetting / inhuur externen

Het seniorenconvent heeft de Rekenkamercommissie gevraagd haar te adviseren over de wijze van behandeling van de resultaten van de scan, die B&W heeft laten uitvoeren naar de ambtelijke formatie.

De resultaten van de formatiescan boden volgens de Rekenkamercommissie onvoldoende aanknopingspunten voor de Raad om een kwalitatief oordeel te kunnen geven over de Renkumse formatie. De Rekenkamercommissie was in principe bereid tot nadere advisering aan de Raad over dit onderwerp, maar heeft de vraagstelling willen verbreden door nader onderzoek te doen naar de Renkumse productie en de Renkumse praktijk van inhuren en uitbesteden. De Rekenkamercommissie was van mening dat alleen zo een kwalitatief oordeel over de Renkumse formatie mogelijk was, wellicht gevolgd door een discussie in de raad over gemeentelijke taken en uitbesteding. Met Berenschot is in overleg getreden over de voornoemde aanvulling van benchmarkgegevens.

Het onderzoek is besproken in de commissie Bedrijvigheid van 11 oktober 2006 en ter kennisname aan de raad aangeboden op 25 oktober 2006. De burgemeester heeft in de commissie toegezegd, dat het college met een plan van aanpak zal komen hoe om te gaan met de conclusies en aanbevelingen.

De uitvoering van het onderzoek is enigszins bemoeilijkt omdat niet alle informatie beschikbaar was op de manier, die de Rekenkamercommissie voor ogen had bij het opstellen van de onderzoeksopzet.

Leermoment voor de Rekenkamercommissie was, dat voortaan vóóraf met de organisatie zal worden doorgesproken hoe zij, gezien de aanwezige informatie, de haalbaarheid van het onderzoek inschatten.

Lessen uit het verleden

Het gemeentebestuur van Renkum heeft de laatste jaren een aantal keren aanleiding gezien de gang van zaken in een bepaald dossier diepgaand onder de loep te (laten) nemen. Voorbeelden hiervan zijn de rapportages "Nieuwe Bezems", "Dennenkamp" en het Milieubeleid.

De Rekenkamercommissie wil nader onderzoek instellen naar de mate waarin de daarin opgenomen aanbevelingen in de organisatie ook daadwerkelijk geïmplementeerd zijn en in hoeverre deze naleving ook voor feitelijke verbetering in de beleidsvoorbereiding en/of -uitvoering heeft gezorgd.

Er is door de Rekenkamercommissie gekeken naar de toepassing van de beleidscyclus in de gemeente Renkum en dan specifiek naar de onderdelen evaluatie en bijstelling. Centrale vraagstelling van het onderzoek luidt: wat wordt er in de gemeente Renkum gedaan met de aanbevelingen en toezeggingen uit onderzoeken? Na inventarisatie van de in dit kader relevante rapportages, vindt dossieronderzoek plaats, gevolgd door enkele interviews. Het onderzoek is relatief beperkt gehouden.

De resultaten van dit onderzoek zullen voorjaar 2007 in de commissie Bedrijvigheid worden gepresenteerd.

Doelstellingen en maatschappelijke effecten: evaluatie collegeprogramma

De accountant heeft in zijn rapportage over de jaarrekening 2005 opgemerkt, dat in de begroting 2005 geen expliciete doelstellingen en maatschappelijke effecten zijn geformuleerd waardoor het ook niet mogelijk is om expliciete verantwoording af te leggen over de gerealiseerde doelstellingen en bereikte effecten. Voor de Rekenkamercommissie maakt het ontbreken van deze doelstellingen het uitvoeren van beleidsevaluaties / effectmetingen moeilijk.

De Rekenkamercommissie was daarom voorstander van een quick scan van het coalitieakkoord 2006 - 2010, gericht op het beoordelen en aanbevelingen doen over heldere kaderstelling en SMART geformuleerde doelstellingen hierin. De concerncontroller heeft aangegeven, dat de ambtelijke organisatie ook al werkte aan een verbeterde versie van de programmabegroting 2007.

Als alternatief heeft de Rekenkamercommissie daarom meegedaan met de Benchmark, die de Lokale Rekenkamer heeft uitgevoerd naar collegeprogramma's en coalitieakkoorden van verschillende gemeenten. De centrale onderzoeksvraag luid: *“Wat is de kwaliteit van het collegeprogramma / coalitieakkoord als sturingsinstrument en welke verbeteringen zijn gewenst in het programma / akkoord en daarvan afgeleide sturingsdocumenten.”*

De uitkomsten van de Benchmark en de conclusies van de Rekenkamercommissie zijn aangeboden aan de commissie Bedrijvigheid van 6 december 2006. Echter toen konden de rapporteur van de Lokale Rekenkamer en de rapporteur van de Rekenkamercommissie niet aanwezig zijn. De rapportage heeft derhalve plaatsgevonden in de commissie Bedrijvigheid van 17 januari 2007.

3. Publiciteit en communicatie

De Rekenkamercommissie vindt het belangrijk dat zij bekend is binnen de gemeente Renkum, in brede zin. Het hele jaar 2006 heeft met name in het teken gestaan van de 'opbouw' van de Rekenkamercommissie en de eerste onderzoeken.

Aan de communicatie is nog weinig aandacht besteed. Wel hebben gesprekken plaatsgevonden met sleutelfiguren uit het bestuur en de organisatie.

Eigen beeldmerk

De Rekenkamercommissie heeft een eigen beeldmerk laten ontwikkelen door het team Communicatie van de afdeling COA. Alle rapporten, onderzoeksplannen en het briefpapier zijn voorzien van een eigen beeldmerk in de huisstijl van de gemeente Renkum.

Website

De onderzoeksrapporten worden gepubliceerd op de internetsite van de gemeente Renkum. In de toekomst zal de Rekenkamercommissie van de gemeente Renkum een eigen button hebben, die rechtstreeks leidt naar de pagina waar de onderzoeksrapporten, de onderzoeksopzetten, het jaarplan, het jaarverslag, het onderzoeksjaarplan en dergelijke door iedere geïnteresseerde kan worden bekeken.

Publiciteit

De Rekenkamercommissie heeft één persbericht uitgebracht en wel bij het uitbrengen van haar onderzoeksplan voor de tweede helft van 2006. Deze worden over het algemeen door de pers opgepakt. Persberichten zullen ook volgend jaar gebruikt worden om meer bekendheid te geven aan de werkzaamheden van de Rekenkamercommissie.

Communicatie

De eerste rapporteur vanuit de Rekenkamercommissie is altijd aanwezig in de commissie waar een onderzoek van de Rekenkamercommissie staat geagendeerd en geeft een toelichting en/of beantwoordt de vragen. De voorzitter van de Rekenkamercommissie heeft regelmatig overleg met de ambtelijk secretaris. De externe leden krijgen de commissie- en raadsverslagen toegestuurd.

Indien relevant wonen de externe commissieleden vergaderingen van raadscommissies of van de raad bij.

Via het ambtelijk secretariaat worden de contacten met de organisatie verzorgd.

Overleg accountant, rekeningcommissie, concerncontroller en auditor gemeente

Op 14 september 2006 heeft het eerste afstemmingsoverleg tussen de rekeningcommissie, de auditor, de accountant en de Rekenkamercommissie plaatsgevonden.

Op de agenda stond een eerste introductieronde van de verschillende personen. De werkwijze en de taken stonden centraal bij deze discussie.

Verder zijn de onderzoeksonderwerpen, het werkterrein van de verschillende gremia, aan de orde geweest. Afsproken is dat dit afstemmingsoverleg elk jaar wordt gehouden. Het ambtelijke secretariaat van de Rekenkamercommissie neemt hierin het voortouw.

4. Financiën

- Budget

De gemeenteraad heeft in zijn begroting 2006 een budget van totaal • 50.000,-- beschikbaar gesteld voor de Rekenkamercommissie. Volgens de geldende Verordening Rekenkamercommissie gemeente Renkum 2006 dienen ten laste van dit budget de kosten te worden gebracht van de vergoedingen aan de externe leden, het ambtelijk secretariaat, externe deskundigen die eventueel door de Rekenkamercommissie zijn ingeschakeld en eventuele overige uitgaven die de commissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.

- Uitgaven

kosten Rekenkamercommissie 2006

Kosten soort	Omschrijving	Bedrag
Documentatie	lidmaatschap 2006 NVRR	300,00
Representatie	diverse posten	853,55
Overige diensten, vergoedingen	diverse posten	15.945,80
Vergoedingen diverse leden	diverse posten	18.267,42
Ambtelijk secretariaat	ambtelijk secretariaat	15.598,63
Totaal generaal		50.965,40

Oosterbeek, januari 2007.